

COVID19

**Guia d'intervenció sindical
per preservar la salut
en la represa de l'activitat en les empreses**

CCOO de Catalunya

12 d'abril de 2020

Introducció

Les delegades i els delegats de CCOO de Catalunya hem d'estar vigilants perquè els centres de treball tinguin les mesures necessàries per a la protecció de la salut, en primer lloc per a la prevenció del contagi de la COVID 19, però també totes les altres obligacions empresarials que deriven de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals i la normativa que la desenvolupa.

Els esforços de la ciutadania en general i la classe treballadora no poden anar-se'n en orris per l'actitud irresponsable d'algunes empreses.

La nostra acció sindical serà fonamental perquè no repunti la propagació de virus en l'àmbit laboral quan es reprengui l'activitat. És previsible que l'abandonament del confinament sigui esglaonat i haurem d'estar pendents de les decisions de les autoritats públiques.

En aquest sentit, cal que **exercim amb força** les funcions i competències que la Llei de Prevenció de Riscos Laborals atorga als delegats i delegades de prevenció i als Comitès de Seguretat i Salut.

Reclamem a les empreses **les mesures que siguin necessàries** i la intervenció dels Serveis de Prevenció, que majoritàriament durant aquesta crisi s'han limitat, en el millor dels casos, a realitzar recomanacions estàndards que no han servit per a implantar mesures eficients per a la protecció de les persones treballadores i evitar la propagació del virus. **Exigim que compleixin les seves funcions en la valoració correcta dels diferents escenaris de risc i l'avaluació específica** dels possibles mecanismes de contagi i mesures a adoptar per a cadascuna de les tasques dels diferents llocs de treball.

Haurem de tenir en compte que actualment la situació de les persones treballadores enfront del COVID19 pot ser:

- Estar teletreballant, situació que hauria de mantenir-se.
- En incapacitat temporal assimilada a l'Accident de Treball per aïllament preventiu. Serà el metge o metgessa de la persona afectada qui decidirà quan pot tornar a la feina
- Gaudint d'algun permís o situació concreta o acordada amb l'empresa (excedència, reducció de jornada especial del 100%, etc.) que hauria de mantenir-se.
- En suspensió del contracte i cobrant la prestació de l'atur, perquè l'empresa ha realitzat un expedient de regulació temporal d'ocupació. Les persones afectades no s'han de reincorporar.
- Les persones amb especial sensibilitat al Covid 19, segons els criteris i en els [supòsits determinats pel Ministeri de Sanitat](#), i si s'escau pels facultatius de el Sistema Públic de Salut (en aquest supòsit analitzant cas per cas), en cap cas han de reincorporar-se a la feina presencial.
- Les persones que tinguin algun símptoma compatible amb la COVID19 no han d'anar a treballar.
- En permís retribuït recuperable. El govern ha decidit que s'acaba dilluns 13 d'abril. El dimarts 14 han de tornar a la feina si no formen part de cap dels col·lectius anteriors.

PLA PREVENTIU COVID-19 O “DE CONTINGENCIA”

Les empreses han de tenir un pla preventiu o "de contingència" negociat amb la Representació Legal de les persones Treballadores (RLT) abans de la represa de l'activitat.

Tal com ja indicàvem en el document [Intervenció sindical a al Pla preventiu davant el Sars-COV-2 \(Covid-19\)](#) aquest pla preventiu ha d'incloure com a mínim [les mesures acordades en el CRL](#). Ha de contemplar, a més, les diferents recomanacions que continguin els acords marc sectorials o territorials (si existeixen).

En el supòsit de no existir RLT, o bé en el cas que no s'hagi pogut consensuar amb la RLT aquest pla de contingència, CCOO ha acordat amb les patronals i la Generalitat que les empreses han d'incorporar unes mesures i actuacions preventives mínimes.

Què ha de contenir el Pla Preventiu COVID19?

- Procediments per evitar massificacions en centres de treball
- Previsions per a una tornada gradual i esglaonada:
 - Identificar les activitats i serveis essencials o estratègics perquè la presència de personal en els centres de treball sigui la mínima imprescindible.
 - Les persones que estiguin teletreballant, hauran de seguir en aquesta situació.
Pots consultar en aquest [document](#) les recomanacions que fem des de CCOO pel teletreball en les circumstàncies actuals.
 - El retorn de les persones imprescindibles ha de ser progressiu, no al mateix temps. Per exemple, que uns treballadors/es hi vagin dilluns i dimecres, la resta dimarts, dijous i divendres; fer tornar a les persones d'aquells llocs de treball necessaris per a l'atenció a el públic, reduint horaris d'atenció; etc.
- La garantia que les persones especialment vulnerables romanen als seus domicilis. Caldrà valorar, des de vigilància de la salut, l'exposició al risc per a altres persones que per les seves característiques puguin ser també especialment sensibles, com ara persones amb alguna discapacitat, establint mecanismes de protecció enfront de l'acomiadament davant un possible No Apte

- El compliment rigorós del [protocol d'actuació davant de casos confirmats o amb símptomes compatibles](#).
 - Recordar que cal definir clarament l'actuació del Servei de Prevenció (SP) en la identificació de casos i el control de contactes estrets.
- Procediments per al control de temperatura a l'entrada de centre de treball on sigui possible i sota la supervisió del Servei de Prevenció.
- Disposicions perquè el Servei de Prevenció realitzi l'avaluació específica de cada escenari de risc per a cadascuna de les tasques de cada lloc de treball, concreti les mesures corresponents a cada cas i realitzi un control periòdic del seu compliment, tal i com indica el [procediment d'actuació per als serveis de prevenció del Ministeri de Sanitat](#).
- El manteniment les mesures organitzatives i d'higiene (individuals i col·lectives), reduint els ritmes de producció si cal o redistribuint els espais de treball:
 - Distància física de 1,5-2m en els llocs de treball i zones comunes
 - Calcular l'aforament màxim de les sales i àrees d'ús comú (entrada/sortida, vestuaris, menjadors, passadissos, ascensors, etc.), considerant també l'accés a les instal·lacions de persones alienes a l'organització (per exemple: càrrega/descàrrega de productes, reparació d'averies, etc.), tenint en compte espais ocupats per mobiliari i les distàncies de seguretat a garantir.
 - Modificacions en relació a la disposició dels llocs de treball, l'organització de la circulació de persones i la distribució d'espais (mobiliari, prestatgeries, passadissos, etc.) en el centre de treball per garantir aquestes distàncies de seguretat.
 - Canvis en l'organització del treball: reduir ritmes de producció, disminuir del nombre de persones presents a les estrictament necessàries, organitzar torns d'entrada / sortida de manera que no coincideixin tots els treballadors o treballadores alhora.
 - Senyals a terra o elements físics per ordenar l'accés a llocs d'atenció a client, instal·lació de barreres físiques com ara mampares.
 - En vestuaris, lavabos i dutxes, menjadors, ordenar les hores de descans o d'accés per mantenir la distància, o bé, compactar jornades quan sigui possible per evitar ús de menjadors.

- Prohibició de les reunions presencials, mentre es mantinguin mesures de distanciament.
- Reforçar i intensificar la desinfecció de les zones comunes i llocs de treball, amb especial atenció a aquelles de contacte freqüent i a eines compartides (teclats, ratolins, etc.).
- Provisió de punts d'aigua per a la rentada freqüent de les mans amb sabó i flexibilització dels ritmes de treball per a aquesta higiene de mans. On això no sigui possible, provisió de gels hidroalcohòlics desinfectants en llocs propers.
- Provisió de mocadors de paper d'un sol ús i recipients amb tapa i pedal, per a la seva recollida segura.
- Gestió i eliminació adequada de residus, on també és d'aplicació el [RD 664/1997](#) sobre la protecció de les persones treballadores contra els riscos biològics.
- El rentat de la roba de treball que pugui estar infectada.
- La ventilació dels espais comuns.
- Cartells en els centres de treball que informin de les mesures preventives.
- La dotació d'Equips de Protecció Individual (EPI) en funció de l'avaluació específica del risc d'exposició per a cadascuna de les tasques i activitats de cada lloc de treball, que ha de realitzar el Servei de Prevenció. En funció de l'activitat i l'avaluació de riscos pot ser necessària la protecció respiratòria, roba impermeable, protecció ocular o guants. Els requisits que aquests EPI han de complir estan recollits en l'Annex II del [procediment d'actuació per als serveis de prevenció del Ministeri de Sanitat](#).
 - En aquells llocs en què, de manera justificada, no sigui possible establir una distància física de seguretat, dotar de mascaretes.
 - Les mascaretes quirúrgiques són les que eviten la propagació del virus i les han de portar les persones que poden estar contagiades, per evitar contaminar a altres persones o objectes i superfícies. En canvi, les mascaretes que protegeixen del contagi a la persona que la porta són les autofiltrants o aquelles que disposen de filtres que eviten la inhalació de les partícules perilloses (gotes respiratòries contaminades). Per a més informació sobre les diferències, consultar [aquest document](#) de l'Institut Nacional de Seguretat i Salut

en el Treball (INSST). Les mascaretes autofiltrants han de tenir un nivell de protecció FFP2 o FFP3. Les mascaretes amb filtres han de ser P2 o P3.

- L'ús continuat de mascaretes pot produir lesions en la pell, per tant, és necessari identificar exactament les tasques i activitats del lloc de treball en les que es fa necessari l'ús d'aquest EPI.
- En tot cas, i respecte a les mascaretes hem de tenir presents tres qüestions:
 - ✓ Donada l'escassetat actual d'aquests EPI, és necessari prioritzar l'ús de les que tenen un nivell de protecció FFP2 i FFP3 per als treballadors i treballadores de centres sanitaris, socio-sanitaris, geriatria, sector de la dependència i tots els professionals de risc elevat per contacte directe o indirecte amb persones diagnosticades positives.
 - ✓ Cal evitar la falsa sensació de seguretat que porti abandonar les mesures relatives al distanciament físic i a la higiene i desinfecció.
 - ✓ La correcta col·locació i retirada dels EPI és fonamental per evitar el contagi, cal per tant, que l'empresa faciliti instruccions i formació específiques, per evitar el contagi per un ús incorrecte.
- Els guants són recomanables quan es comparteixen equips de treball (per exemple, teclats, ratolí, etc.) o quan s'han de tocar estris o superfícies que han pogut tocar altres persones i no s'han desinfectat abans.
- Mobilitat:
 - Flexibilitzar els horaris evitant les hores punta del transport públic.
 - En els desplaçaments que ofereix l'empresa cal garantir que en cada fila només vagi una persona. Així mateix, en el cas d'utilitzar taxi o altres sistemes de transport com VTC, l'empresa haurà d'informar a les persones treballadores que només podrà viatjar una persona en cada fila del vehicle.
 - Garantia de desinfecció dels mitjans de transport.
 - En cas d'utilitzar el transport públic i seguint les recomanacions sanitàries, és aconsellable portar mascareta higiènica com a mesura complementària i mantenir la distància física de seguretat.

- Disposar d'una llista dels proveïdors i clients que podran accedir a el centre de treball i l'accés sigui imprescindible, així com de les tasques que realitzaran i coordinar les mesures preventives.

Quan hi hagi persones treballadores de diferents empreses en un mateix centre de treball, exigir la màxima coordinació de l'activitat preventiva entre aquestes diferents empreses resultarà clau per a la protecció dels treballadors i treballadores, en aquest sentit, segueixen sent d'aplicació el [RD 171/2004](#) i els [nostres criteris sindicals](#).

Més informació:

- [Bones pràctiques en els centres de treball. Mesures per a la prevenció del contagi del COVID-19.](#) Ministeri de Sanitat
- [Mesures per a garantir les distàncies de seguretat entre les persones treballadores.](#) Institut Nacional de Seguretat i Salut en el Treball.
- [Mesures higièniques per la prevenció de contagis del COVI-19.](#) Ministeri de Sanitat.
- Equips de Protecció Individual. Institut Nacional de Seguretat i Salut en el Treball:
 - ✓ [NTP 1143: Guants de protecció contra microorganismes](#)
 - ✓ [Diferències entre els diferents tipus de mascaretes](#)
 - ✓ [Roba de protecció enfront d'agents biològics](#)
 - ✓ [Ulleres de protecció de muntura integral](#)
- [Orientacions per a prevenir el risc d'exposició laboral al coronavirus SARS-CoV-2 per activitats/sectors.](#) Institut Nacional de Seguretat i Salut en el Treball.

RISCOS DE SEURETAT

Haurem d'estar especialment vigilants als riscos de seguretat que es puguin generar arran dels canvis que s'introdueixin en els espais o procediments de treball, organització de torns, horaris, etc.

- L'empresa ha de garantir que les màquines, equips de treball i sistemes de protecció contra incendis estan en bon estat. Realitzar les comprovacions necessàries abans d'iniciar la producció.

Sol·licitar la revisió de l'avaluació de riscos o un informe tècnic per part del Servei de Prevenció en relació a les mesures concretes i controls periòdics que s'han d'adoptar.

- Comprovar que els canvis no suposen un impacte important en els plans i equips d'emergència. En cas necessari, actualitzar i modificar el pla d'emergències.
- Mateixa comprovació respecte a protocols de seguretat que es puguin veure afectats per la modificació o reducció de processos productius.
- Revisió i adaptació dels plans d'autoprotecció o emergència, per adaptar-los a la situació real de l'empresa, sobretot pel que fa als components dels equips d'intervenció.
- Càrregues de treball: Tot i reduir el ritme productiu al necessari per garantir la distància de seguretat i les mesures higièniques, l'empresa podria trobar-se amb plantilla insuficient per reiniciar l'activitat; el ritme productiu hauria d'ajustar-se també a la plantilla disponible, o recórrer a la contractació, quan sigui possible.
En cas de recórrer a la contractació temporal (per les possibles baixes de treballadors en aïllament o persones vulnerables), s'ha d'assegurar la deguda formació i informació a les persones contractades respecte als riscos i mesures del COVID19, però també pel que fa a la resta de riscos laborals, especialment els de seguretat.

NEGOCIACIÓ, INFORMACIÓ I PARTICIPACIÓ DE LA RLT

La situació excepcional que vivim front el coronavirus no pot ser una excusa perquè les empreses bloquegin les funcions i competències del Comitè de Seguretat i Salut (CSS) i dels delegats i delegades de prevenció. El Comitè de Seguretat i Salut ha de:

- Impulsar mesures pactades en les empreses sobre la base dels [acords establerts en el CRL](#).
- Exercir els drets d'informació, consulta i participació, tenint en compte que el termini de la nostra resposta s'ha de reduir al temps imprescindible (art. 36 LPRL).
- Abordar les mesures preventives amb anterioritat a la represa de l'activitat, en l'àmbit del CSS (reunions extraordinàries si cal) i en coordinació amb la secció sindical o comitè d'empresa.
- Sol·licitar l'assessorament i la intervenció del Servei de Prevenció en relació a la valoració de l'exposició al risc i la implantació de mesures, així com, en la definició dels protocols per al control dels contactes estrets i la protecció de les persones treballadores especialment sensibles.
- Evitar les reunions presencials. Realitzar-les per videoconferència o audioconferència o establir altres canals de comunicació amb l'empresa. La comunicació i la intervenció ha de ser àgil i ràpida.

Recordeu:

- **Totes les mesures haurien d'estar negociades amb els delegats i delegades de prevenció.**
- **El virus es transmet amb el contacte directe amb gotes respiratòries i en tocar-se la boca, el nas o els ulls amb les mans contaminades.**
- **Cal prioritzar les mesures organitzatives i de protecció col·lectiva referents a les distàncies de seguretat, a les barreres físiques entre els llocs de treball (per exemple mampares) i a la desinfecció d'espais i equips de treball, així com la higiene de mans, abans que la protecció individual.**
- **Els Equips de Protecció Individual (EPI) estan indicats quan no és possible la protecció amb mesures organitzatives i higièniques.**
- **La forma més adequada de prevenir la transmissió del virus és utilitzar totes les mesures preventives de manera combinada.**

Posa't en contacte amb la secció sindical o amb les delegades i delegats de CCOO si tens qualsevol dubte.

www.ccoo.cat

933 100 000

consulta.ccoo.cat